

SİBEL OĞUZ

**ANNEM ZEYTİN
VE ÇAY**

İÇİNDEKİLER

Bakarsın Bahara Kalmaz	9
Otuzuncu Yaş Günüm	15
Atlar Beklemez	23
Fanus	31
Deliliğin Yasaları	39
Derviş	47
Matruşka	55
Asansör	65
Annem, Zeytin ve Çay	73
Beyaz Mermerli Ev	81
Kondromalazi Patella	89
Kabuk	97
Uğursuz Kargalar	103
Boşluk	111
İspiyoncu Kuşlar	117
Serçeler de Ağlar	123
Mutlu Son	129
Su Damlası	137

**BAKARSIN
BAHARA KALMAZ**

*“İnsanlık öldü mü dedim.
Yok, dedi. “Ölmedi ama bir şeyler oldu,
başka bir yerlerde sıkıştı kaldı herhâlde?”*
Yaşar KEMAL

Kimse bilmez kuşların nereye gittiğini, dedem Kuşçu Nazım da bilmez. Sorsan her şeyi bilen Suna Öğretmen...

İlkokul beşinci sınıfta, Suna Öğretmen’in teneffüslerde pür dikkat kitap okuyor olması bende merak uyandırmıştı. O vakitler annem her şeyi sormamam gerektiğini, fazla merakın başıma iş açacağını, yaşıma uygun davranışlar sergilemem gerektiğini hatırlatıp dursa da Suna Öğretmen’i görüş alanımdan çıkarmayarak kimi, neyi okuduğunu çabalarım sonucunda öğrenmiştim. Yaşar Kemal’in “Kuşlar da Gitti” eseri -annem duymasın- uykularımı kaçırarak ölçüde meraklandırmıştı.

Sınıfta zekâmla dikkat çeken biri değildim fakat düzgün cümle kurmam Suna Öğretmen’in gözünden kaçmıyordu. Bir gün -sanırım çarşambaydı, akşamında annemin pazardan erik alacağı olasılığı o günü hatırlatıyordu- Suna Öğretmen, okulun bahçesinde kuşların sıkça ziyaret ettiği, giderken kakasını bıraktığı, oturmak

için birinin kalkmasını fırsat bildiğimiz bankta oturuyordu. Yanına yaklaştım, ürktü. Erkek ördekle adaş olduğuna bakmayın, kuşlar kadar ürkektir Suna Öğretmen. Kitabın arasına dizinin üzerinde tuttuğu püsküllü ayrıracı koyarak yüzünü bana çevirdi. Kasabada, çoğunluğun cilasız raflardan oluşan kütüphanesinde birkaç temel eserden başka kitap bulunmazdı. Bu yüzden kitapları bazı kişiler haricinde ulaşılmaz görürdüm. Öğretmenim dedim. Soracağım şeyi tahmin etmiş olacak ki kısık bir ses tonuyla “Efendim” dedi. Kuşlar nereye gitti dedim. “Çok uzaklara.” dedi. Bir daha gelmeyecekler mi dedim. Başını sallayarak “Gelmeyecekler.” dedi.

Teneffüsün bitişini haber veren zil sesiyle sınıfa girdik. Gün boyu düşüncelere daldım. Sınıfımız güneye bakıyordu. Pencereden sızan güneş sarı, cılız tüylerime dolgunluk veriyordu. Kasabamızda sıcaklık sonbahara sarkar, balkonlarda kurutulmaya bırakılmış, sallanmaktan yorulmuş dolmalık biberler idama mahkûm hayatın ne vakit sonlanacağını beklerdi. Benim kuşları beklediğim gibi. Nazım dedem sıcaklığın uzamasıyla kuşların göçlerini ertelediklerine keyiflenir, bir eliyle bıyığını düzeltirken “Gördün mü Oğulcan? Kuşlar kolay kolay gitmeyeceğe benziyor, bakarsın kışı burada geçirirler.” diye umut salardı yüreğime. Suna Öğretmen’in kesinlik bildiren ifadesiyle dedemin tecrübelerine dayanan ihtimalleri arasında kaldım gün boyu.

Ertesi sabah dedemin uğur getirdiğine inandığı, yanımdan ayırmadığım beyaz parlak taşı, okuduğu kitaba karşılık öğretmene verdim. Dedemin hatırası dedim. Suna Öğretmen şaşkın bir ifadeyle baktı yüzüme. Fakat onu hayrete düşüren taşın pürüzsüzlüğü mü yoksa Yaşar Kemal okumaya kalkışmam mı kestiremedim. Suna Öğretmen’in karar süreci uzadıkça teklifim zihnimde geçerliliğini yitirmişti ki kitabı uzattı. “Taşın sende kalsın, deden darılır.” dedi gülererek. Karşılıksız iyiliğin kanıtıydı Suna Öğretmen.

Hayatımda dedemin uğur taşı dâhil hiçbir hediye beni bu kadar mutlu etmemişti. Kitabı çantamın özel eşyalarımın bulunduğu, içinde Aysel'in cennete gitmeden evvel yazdığı mektubunu sakladığım bölüme koydum. Son dersimiz hayat bilgisiydi. Çekirdek aile nedir sorusunu yazdı tahtaya öğretmen. Hiçbirimiz bu sorunun cevabını bilmiyorduk. Anladığım kadarıyla dedeler bu kümenin dışında kalıyordu. Akşam yemeğinden sonra odama çekildim. Ağabeyim yatılıya gittiğinden bu yana oda bütün yalnızlığıyla bana kalmıştı. Tek kanatlı pencereden dedemin vaktinden önce elletmediği üzümler sarkıyordu. Koparmadım, canım yemek istemiyordu. Kitabı sakladığım yerden çıkardım. Kapağında aynı uçuş hızıyla havalanan kanatları geniş kuşlar vardı. Annem görmeden okumalıydim. Başımdan büyük işlere kalkıştığımı yineleyip duracaktı. Korkardı tabii, kitapların tehlikeli olduğuna inanırdı. Yavaş yavaş okuyordum. Yaşar Kemal'i okumak içtikçe susamaktı. Sayfalar ilerledikçe meselenin kuşların çok ötesinde olduğunu kavırıyordum. İçimdeki hiçlik duygusu giderek anlam kazanıyordu. Zaman geçtikçe öfkenin sevgiye dönüşeceği gerçeğiyle yüzleştim. Zihnimdeki çatışmanın zaferle son bulacağını mutlak bir ifadeyle söyleyebilirdim.

Sır gibi sakladığım, hayatı sorgulamaya onunla başladığım kitabı dedeme göstermeye karar verdim. Bunun için geniş zamana ihtiyacım vardı. Annemin dualarıyla bütünleştiği, içinde ağabeyimle benim Tanrı'nın korumasına emanet edildiğimiz bir vakti fırsata çevirmem gerekti. Evimizin arkasında uzayıp genişleyen böğürtlen ağaçları vardı. Annem meyvelerinden kış reçeli yapıyordu. Dedem fazla şeker koymamasından yanaydı. Aksi hâlde böğürtlenler aromasını kaybedebilir, özünden şaşabilirdi. Anneme göre fazla şeker bir yolunu bulup atılırdı fakat tehlikeli kitaplar...

Dedem böğürtlen ağaçlarının bittiği yerde güvercinlerin eskiyen numaralarını değiştirmekle meşguldü. Yanına gittim, nefesi kuşların aksine yavaştı. Kitabı uzattım, en az Suna Öğretmen kadar şaşırdı. Uzun müddet kapağındaki geniş kanatlı kuşları süzdü. “Oğulcan” dedi. “Mesele kuşlar mı?” İnsan dedim. Nazım dedem istediği cevabı almış olmanın rahatlığıyla omzuma dokundu. Bir kuş gibi hafifti eli. Benimse yüreğim. O kışın sonunda kuşları beklemedim, onlar da gelmedi. İçimde durduramadığım zorunlu bir göç başlamıştı.